

ELTE-IK Matematikai alapok 2020. őszi félév
22. Valós euklideszi terek I.
az "Órai feladatok" szakasz 2., 3. feladatainak megoldása
(írta: Pap Viktória)

22.2.1. Órai feladatok / 2.

Adottak a következő vektorok:

$$x = [1, -2, -3, 5], y = [-1, 2, -1, 0], z = [2, -1, 1, 3]$$

Számoljuk ki a következőket:

(a) $\langle x, y \rangle = \langle (1, -2, -3, 5), (-1, 2, -1, 0) \rangle = 1 * (-1) + (-2) * 2 + (-3) * (-1) + 5 * 0 = -1 - 4 + 3 + 0 = -2$

(b) $\|x\| = \sqrt{\langle x, x \rangle} = \sqrt{\langle (1, -2, -3, 5), (1, -2, -3, 5) \rangle} = \sqrt{1 + 4 + 9 + 25} = \sqrt{39}$

(c) $\|x - z\| = \sqrt{\langle x - z, x - z \rangle} = \sqrt{\langle (-1, -1, -4, 2), (-1, -1, -4, 2) \rangle} = \sqrt{1 + 1 + 16 + 4} = \sqrt{22}$

(d) $\frac{\langle x, z \rangle * y - \langle y, z \rangle * x}{\langle y, y \rangle} = \frac{16(-1, 2, -1, 0) - (-5)(1, -2, -3, 5)}{6} = \frac{1}{6}(-11, 22, -31, 25),$

$$\langle x, z \rangle = \langle (1, -2, -3, 5), (2, -1, 1, 3) \rangle = 16, \text{ és}$$

$$\langle y, z \rangle = \langle (-1, 2, -1, 0), (2, -1, 1, 3) \rangle = -5, \text{ végezetül}$$

$$\langle y, y \rangle = \langle (-1, 2, -1, 0), (-1, 2, -1, 0) \rangle = 6$$

(e) $(-1) \frac{z}{\|z\|} = -\frac{(2, -1, 1, 3)}{\sqrt{15}}$

$$\|z\| = \sqrt{\langle z, z \rangle} = \sqrt{\langle (2, -1, 1, 3), (2, -1, 1, 3) \rangle} = \sqrt{4 + 1 + 1 + 9} = \sqrt{15}$$

22.2.1. Órai feladatok / 3.

Adott a következő vektorrendszer:

$$u_1 = [1, 1, 1, 1], u_2 = [1, -1, -1, 1], u_3 = [-1, 0, 0, 1]$$

(a) Mutassuk meg, hogy a rendszer OR!

A skalárszorzatok kiszámítása mutatja az ortogonalitást:

$$\langle u_1, u_2 \rangle = 1 * 1 + 1 * (-1) + 1 * (-1) + 1 * 1 = 0$$

$$\langle u_1, u_3 \rangle = 1 * (-1) + 1 * (0) + 1 * (0) + 1 * 1 = 0$$

$$\langle u_2, u_3 \rangle = 1 * (-1) + (-1) * (0) + (-1) * (0) + 1 * 1 = 0$$

(b) Ellenőrizzük a Pitagorasz-tétel állítását az u_1, u_2, u_3 ortogális vektorrendszeren!

$$\|\sum_{i=1}^n x_i\|^2 = \|(1, 1, 1, 1) + (1, -1, -1, 1) + (-1, 0, 0, 1)\|^2 = \|(1, 0, 0, 3)\|^2 = 1^2 + 3^2 = 10$$

$$\sum_{i=1}^n \|x_i\|^2 = 4 + 4 + 2 = 10$$

$$\langle u_1, u_1 \rangle = 1 * 1 + 1 * (1) + 1 * (1) + 1 * (1) = 4$$

$$\langle u_2, u_2 \rangle = 1 * (1) + (-1) * (-1) + (-1) * (-1) + 1 * 1 = 4$$

$$\langle u_3, u_3 \rangle = (-1) * (-1) + (0) * (0) + (0) * (0) + 1 * 1 = 2$$